

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03680,

тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42

<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 2187-р/пк-ск

від 04.12.2015

вих. лист від

№

Акціонерне товариство "Русатом
Сервіс"

Ленінградський проспект, 15 А,
м. Москва,
Російська Федерація, 119071

Державне підприємство
"Національна атомна
енергогенеруюча компанія
"Енергоатом"

вул. Назарівська, 3, м. Київ, 01032

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, розглянувши скаргу акціонерного товариства "Русатом Сервіс" (надалі – Скаржник, АТ "Русатом Сервіс") б/д б/н (zareєстровану в Комітеті 18.11.2015 за № 16-20/3515-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо порушення державним підприємством "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" (надалі – Замовник) порядку проведення переговорної процедури закупівлі – "Код 28.11.3. Робочі лопатки 5-го ступеню правого обертання для турбіни К 1000-60/3000" [оголошення № 227531, оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу, бюлетень від 09.11.2015 № 374/1/1(28.10.2015)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про порушення Замовником порядку проведення Процедури закупівлі та просить, зокрема, прийняти Скаргу до розгляду, визнати Процедуру закупівлі неправомірною та прийняти рішення про скасування Процедури закупівлі.

Рішенням Колегії від 19.11.2015 № 2072-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду.

Листом від 19.11.2015 № 20-29.3/07-4670-дз Колегією до Замовника було надіслано запит про надання пояснень по суті Скарги, інформації та документів щодо проведення ним Процедури закупівлі.

Листами від 24.11.2015 № 17125/10 та від 01.12.2015 № 17481/29 Замовник надав Колегії матеріали та пояснення по суті Скарги.

У ході розгляду Скарги та наданих Замовником документів, які стосуються проведення ним Процедури закупівлі, Колегією встановлено наступне.

АТ "Русатом Сервіс" у Скарзі повідомляє, що вибір способу закупівлі товару є неправомірним, таким, що порушує чинне законодавство України та права АТ "Русатом Сервіс", як потенційного учасника Процедури закупівлі. За твердженням Скаржника, БАТ "Силові машини" є виробником турбіни К-1000-60/3000, що експлуатується на енергоблоці № 1 ВП "Хмельницька АЕС". На думку Скаржника, твердження ДП НАЕК "Енергоатом" про те, що закупівля товару у "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl відбувається з метою уніфікації, стандартизації або забезпечення сумісності з наявними товарами, не відповідає дійсності. Закупівля товарів, призначених для експлуатації турбіни К-1000-60/3 000, не у виробника цієї турбіни якраз і є порушенням стандартизації, і може призвести до несумісності й виникнення проблем технічного характеру. За твердженням Скаржника, аргументи, наведені Замовником в обґрунтуванні застосування переговорної процедури, не підтверджуються фактичними обставинами справи.

За твердженням Скаржника, той факт, що Замовник із питанням щодо термінів виготовлення робочих лопаток спочатку звернувся не до виробника турбіни К-1000-60/3 000 - БАТ "Силові машини", а до сторонньої особи "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl, свідчить про небажання Замовника дотримуватися принципів стандартизації, уніфікації та забезпечити сумісність обладнання.

АТ "Русатом Сервіс" у Скарзі повідомляє, що законність укладення Замовником контракту від 27.02.2015 з компанією "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl на суму 3 324 769,60 євро в даний час оскаржується в судовому порядку.

Таким чином, на думку Скаржника, закупівля товару у "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl не тільки не забезпечує стандартизацію, уніфікацію та сумісність обладнання, а й містить у собі істотний ризик неможливості виконання контракту з боку "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl у разі, якщо суд ухвалить рішення не на користь "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl.

За твердженням Скаржника, закупівля товару вже була передбачена контрактом з "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl від 27.02.2015. Скаржник стверджує, що Замовник не наводить будь-яких доказів на користь того, чому сторони за контрактом від 27.02.2015 вирішили покрити додаткові витрати "COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI" srl саме шляхом скорочення поставки, а не прямого грошового відшкодування. Крім того, незрозуміло, яким чином дане рішення дозволяє дотриматися законодавства чи до якого порушення це могло б привести.

На думку Скаржника, звичайна домовленість двох сторін, яка існує у зв'язку з поправкою № 3 за контрактом від 27.02.2015, не може слугувати обґрунтуванням для обмеження конкуренції та проведення прямих переговорів.

Аргумент щодо несумісності лопаток від різних виробників, на думку Скаржника, не має під собою підстав, оскільки за належного підходу до контролю та вирівнювання ваги лопаток цілком можливо поєднати в одному роторі лопатки різних виробників. Більше того, використання лопаток, виготовлених за неоригінальною конструкторською документацією та кресленнями, якраз із більшою ймовірністю може спричинити нестабільну роботу обладнання та підвищений рівень вібрації ротора. Застосування неоригінальних лопаток у турбіні, котра в енергоблоці є надзвичайно відповідальним обладнанням, на яке лягає велике навантаження, може призвести до серйозних економічних збитків для замовника у разі виходу її з ладу або руйнування корпусу турбіни.

Як випливає з викладеного вище, на думку Скаржника, закупівля товару не в оригінального виробника турбіни ВАТ "Силові машини" не може бути обґрунтована принципами уніфікації та стандартизації, а свідчить про зворотнє та про порушення законодавства з боку Замовника.

Замовник у своїх поясненнях по суті Скарги зазначає, що на сьогоднішній день дійсно господарськими судами України розглядався спір за позовом підприємства - резидента України ТОВ "ПФК "Укрспеценергопостач" щодо визнання рішень Замовника про акцептування пропозицій компанії та CONSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. та компанії Bohler International GmbH недійсними, а також визнання договорів про закупівлю, укладених Замовником з компанією та CONSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. і компанією Bohler International GmbH за результатами процедури державної закупівлі недійсними.

Разом з тим, за твердженням Замовника, на момент подачі скарги відповідно до постанови Київського апеляційного господарського суду від 17.11.2015 у справі № 910/16553/15 було відмовлено в задоволенні апеляційної скарги ТОВ "ПФК "Укрспеценергопостач" та залишено рішення Господарського суду м. Києва від 22.09.2015 у справі № 910/16553/15 без змін. Таким чином, по цій справі наявне рішення суду, що набрало законної сили та є обов'язковим для всіх сторін.

На думку Замовника, Скаржник не зазначив, яким чином дії сторін, укладеного контракту між ДП "НАЕК "Енергоатом" та CONSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l., пов'язані з виконанням контракту та внесення до нього змін, впливають на порушення його прав та охоронюваних законом інтересів.

Замовник стверджує, що підставою для проведення вказаної переговорної процедури є технічна необхідність та можливість встановлення робочих лопаток одного виробника саме в одному ряді (ступені) робочих лопаток, а не в одному роторі, що суттєво відрізняється від твердження Скаржника.

За твердженням Замовника, для надійної роботи турбіни 27 недостатніх лопаток для облопачування одного ряду повинні бути виготовлені одним і тим самим виробником, за його документацією і технологією, що й попередні 65 лопаток. Виготовлення лопаток для облопачування одного ряду різними виробниками може привести до погіршення якості зборки ряду (невідповідність зазорів тощо), а також, враховуючи, можливу різницю моментних мас, або геометрії лопаток, до розбалансу ротора і, як наслідок, зниження вібраційної надійності ротора та навіть до ймовірного порушення цілісності лопаточного апарату.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 39 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон) переговорна процедура закупівлі – це процедура, яка використовується замовником, як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю з учасником після проведення переговорів з одним або кількома учасниками.

Відповідно до пункту 5 частини другої статті 39 Закону переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі потреби здійснити додаткову закупівлю в того самого постачальника з метою уніфікації, стандартизації або забезпечення сумісності з наявними товарами, технологіями, роботами чи послугами, якщо заміна попереднього постачальника (виконавця робіт, надавача послуг) може призвести до несумісності або виникнення проблем технічного характеру, пов'язаних з експлуатацією та обслуговуванням.

Згідно з частиною першою статті 39 Закону, зокрема, обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі повинно містити:

- умови застосування процедури закупівлі;

- посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

Відповідно до частини першої статті 39 Закону, зокрема, оприлюднення інформації про застосування переговорної процедури закупівлі не вважається запрошенням до участі у процедурі закупівлі для невизначеного кола осіб.

Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15.09.2014 № 1106, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13.10.2014 за № 1248/26025, затверджена, зокрема, форма обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі (надалі – Форма), відповідно до якої обґрунтування повинно містити, зокрема:

- умови застосування переговорної процедури закупівлі;
- причини та обставини, якими керувався замовник під час застосування переговорної процедури закупівлі;
- документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі.

Відповідно до Інструкції щодо заповнення форми обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі (надалі – Інструкція), затвердженої зазначеним вище наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, в обґрунтуванні застосування переговорної процедури закупівлі повинно, зокрема, зазначатися:

- у пункті 4 умови застосування переговорної процедури закупівлі відповідно до частини другої статті 39 Закону;
- у пункті 5 причини та обставини, якими керувався замовник під час обрання переговорної процедури закупівлі, зазначаються замовником у довільній формі, виходячи з умов застосування переговорної процедури закупівлі;
- у пункті 6 замовник зазначає посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

Розглянувши обґрунтування застосування Процедури закупівлі, надане Замовником, Колегія встановила наступне.

У пункті 4 "Умови застосування переговорної процедури закупівлі" обґрунтування Замовник зазначив: "Потреба здійснити додаткову закупівлю у того самого постачальника з метою уніфікації, стандартизації або забезпечення сумісності з наявними товарами, технологіями, роботами або послугами, якщо заміна попереднього постачальника (виконавця робіт, надавача послуг) може призвести до несумісності або виникнення проблем технічного характеру, пов'язаних з експлуатацією та обслуговуванням (відповідно до п. 5 ч. 2 ст.39 Закону України "Про здійснення державних закупівель" від 10.04.2014 № 1197)".

У пункті 5 "Причини та обставини, якими керувався замовник під час застосування переговорної процедури" обґрунтування, Замовник зазначив наступне:

"На енергоблоці № 1 ВП "Хмельницька АЕС" експлуатується турбіна К 1000-60/3000. Кількість робочих лопаток, напрацювання яких перевищило 175 тис. годин, на час проведення закупівлі становило 460 штук. При цьому, для цих лопаток встановлено дозволений термін експлуатації – 100 000 годин. Перевищення допустимого ресурсу експлуатації вказаних робочих лопаток становило 75%.

З огляду на проблемне питання щодо строків виготовлення робочих лопаток ДП "НАЕК "Енергоатом" звернулось на італійський завод – виробник авіаційного устаткування COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l., який має усе необхідне обладнання для виготовлення та механічної обробки штампованих заготовок лопаток з титану, а саме – шестикоординатні високошвидкісні фрезерувальні центри, роботизоване обладнання для остаточної обробки та конструкторську документацію.

У ході перемовин було отримано інформацію про те, що завод COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. має можливість здійснити постачання необхідної кількості робочих лопаток шляхом виготовлення їх з високоточних штампованих заготовок, які ДП "НАЕК "Енергоатом" необхідно попередньо закупити та поставити на завод.

Контракт про закупівлю був укладений 27 лютого 2015 року із компанією COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. на суму 3 324 769,60 Євро.

Умовами контракту передбачено виготовлення 5-ти рядів робочих лопаток 5-го ступеню для турбіни К-1000-60/3000 з матеріалу Покупця, а саме – зі штампованих заготовок турбінних лопаток виробництва компанії Böhler International GmbH.

Виготовлення робочих лопаток здійснюється за конструкторською документацією, наявною у COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. та погодженою ДП НАЕК "Енергоатом", а саме:

- лопатка робоча Креслення №55473-CW "5-го ступеню НТ К-1000 лопатка правого обертання";
- лопатка робоча Креслення №55474-CCW "5-го ступеню НТ К-1000 лопатка лівого обертання";
- профіль лопатки Креслення №55477TP "Крило лопатки 55473CW та 55474CCW профілі прораховані";
- хвіст лопатки Креслення № 5547R "Детальне креслення лопаток 55473CW та 55474CCW Хвіст";
- сегмент непаяної проволоки діам. 14 мм довж. 664 мм Креслення №1330247W14;
- сегмент непаяної проволоки діам. 14 мм довж. 567 мм Креслення №1330247-01W14;
- сегмент непаяної проволоки діам. 16 мм довж. 826 мм Креслення №1277733W16;
- сегмент непаяної проволоки діам. 16 мм довж. 705 мм Креслення №1277734W16.

Відповідно до поправки № 3 до вказаного Контракту, враховуючи обставини його виконання, пов'язані з включенням до Контракту додаткових витрат, понесених COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. спричинених наднормованими роботами, роботою у нічний час та у вихідні дні з метою здійснення постачання до завершення ППР на енергоблоці №1 ВП ХАЕС, сторони погодилися виключити з обсягу поставки 27-м робочих лопаток 5-го ступеня правого обертання та зменшити обсяги постачання за Контрактом з метою дотримання законодавства.

Згідно з протоколом наради від 02.09.2015, представники ДП "НАЕК "Енергоатом" та COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l., за результатом укладення поправки № 3 до вказаного Контракту прийшли до висновку про необхідність укладення нового контракту на виготовлення з матеріалу покупця та постачання 27 робочих лопаток 5-го ступеня правого обертання.

Необхідність додаткової закупівлі 27 робочих лопаток 5-го ступеня правого обертання саме в COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. обґрунтовується особливістю конструкції прямого зуба плоского бандажу, а також необхідністю дотриматись розподілення вагового моменту цілого ряду лопаток (ступеня) на заводі виробнику з огляду на те, що перша частина ряду – 65 лопаток правого обертання постачається саме COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. за попереднім Контрактом. Недотримання такої вимоги призведе до неможливості використання лопаток внаслідок невідворотнього підвищення вібрації всього ротора. Вище вказані дії можливо виконати виключно в умовах виробництва основної партії лопаток одного ступеню, з дотриманням вимог конструкторської документації COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l., відповідно до якої було виготовлено основну частину ряду лопаток.

Це підтверджується висновком (від 05.11.2015 № 571500.203.023.КР-Ф) ПАТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект", що є генеральним проектантом АЕС з ВВЕР-1000.

Протоколом наради від 21.09.2015 представниками ДП "НАЕК "Енергоатом" та COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. був погоджений відповідний проект нового контракту на виготовлення робочих лопаток з матеріалу ДП "НАЕК "Енергоатом" робочих лопаток.

Через об'єктивну потребу здійснити додаткову закупівлю в того самого постачальника з метою уніфікації, стандартизації або забезпечення сумісності з наявними робочими лопатками 5-го ступеню правого обертання для турбіни К 1000-60/3000 у даному випадку відповідно до пункту 5 частини 2 статті 39 Закону України від 10.04.2014 № 1197

"Про здійснення державних закупівель" комітетом конкурсних торгів було прийнято рішення про необхідність застосування переговорної процедури закупівлі".

У пункті 6 обґрунтування Замовник зазначив перелік наступних документів, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі:

- копія контракту № 53-129-04-15-15-00423 від 27.02.2015 з поправками;
- висновок ПАТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект" від 05.11.2015 № 571500.203.023.КР-Ф.

Замовник надав на розгляд Колегії, у тому числі:

- копію контракту від 27.02.2015 № 53-129-04-15-00423, укладеного між Замовником та COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. на постачання, зокрема, робочих лопаток 5-го ступеню правого обертання з поправкою № 3 до вказаного Контракту, відповідно до якої сторони погодились виключити з обсягу поставки 27-м робочих лопаток 5-го ступеня правого обертання;

- копію листа ПАТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект" від 05.11.2015 № 571500.203.023.КР-Ф, у якому, зокрема, зазначено: "...з технічної точки зору вважаємо за неможливе використання робочих лопаток інших виробників з наступної причини.

Необхідність додаткової закупівлі 27 робочих лопаток 5-го ступеня правого обертання саме в COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. обґрунтовується особливістю конструкції прямого зуба плоского бандажу, а також необхідністю дотриматись розподілення вагового моменту цілого ряду лопаток (ступеня) на заводі виробнику з огляду на те, що перша частина ряду – 65 лопаток правого обертання постачається саме COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l. за попереднім Контрактом. Недотримання такої вимоги призведе до неможливості використання лопаток внаслідок невідворотного підвищення вібрації всього ротора. Вище вказані дії можливо виконати виключно в умовах виробництва всього комплексу лопаток 5-го ступеню, з дотриманням вимог конструкторської документації COSTRUZIONI MECCANICHE MENEGAZZI s.r.l."

Наведені вище обставини свідчать про відсутність підстав для задоволення Скарги в цій частині.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах отриманої за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу третього частини одинадцятої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про відсутність підстав для задоволення Скарги.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8 та статтею 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Відмовити акціонерному товариству "Русатом Сервіс" у задоволенні його скарги б/д б/н (zareєстрованої в Комітеті 18.11.2015 за № 16-20/3515-ДЗ).

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

А. БОБК